

СУХОРУКОВ А.М., БЛОХІНА І.С., ст. гр. МОА-11м
Наук. керів.: Лизунова О.М., к.е.н., доц.
ДВНЗ «ДонНТУ» Красноармійський індустріальний інститут,
м. Красноармійськ

ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ ЯК ОСНОВНА ПЕРЕШКОДА ПРИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ ЖІНОК В УКРАЇНІ

Вивчена проблема гендерної дискримінації на ринку праці в Україні, проаналізовані основні показники економічної активності населення за статевою ознакою.

Актуальність. В наш час проблеми працевлаштування жінок безперечно зростають. Це відбувається через загострення проблеми працевлаштування взагалі і набувають першочергового значення в умовах ринкової економіки і важкої економічної кризи в Україні. Кількість безробітних зростає з кожним роком, змінюється структура виробництва, форми власності, вимоги до професійно - кваліфікаційного рівня працівників. Разом з тим в умовах кризи постійно знижується рівень життя населення, через це зростає попит на робочі місця, і одночасно з цим зменшується кількість новостворених робочих місць.

Багато політиків і економістів як українських, так і іноземних зосереджують свою увагу саме на проблемах працевлаштування жінок, як великої частини суспільства, права якої менш захищені.

Мета дослідження. Дослідження теоретичних аспектів гендерної дискримінації та аналіз проблеми працевлаштування жінок за сучасних умов.

Основна частина. Дана проблема дослідження визначається певним протиріччям, що склалося у сфері зайнятості жінок. Воно полягає в тому, що, з одного боку, ринкова модель і конституційний принцип прав дозволяє вільно розвиватися жіночій ініціативі та самостійності, а з іншого боку, жінки виявляються менш захищеними у сфері праці, що робить їх низькоконкурентною робочою силою.

Як правило, метою розвитку будь-якої економічної системи є прагнення до найбільш повної і при цьому ефективної зайнятості жінок як складової всього економічно активного населення країни. Але практика проведення економічних реформ показала, що за відсутності адекватної системи заходів державного регулювання зайнятості, жіноча частина трудових ресурсів першою витісняється на периферію ринку праці або взагалі за його межі [1, с. 68].

В цьому випадку посилюється прихована та явна дискримінація жінок і гендерна сегментація ринку праці. Найвагомішу частку вільних робочих місць, які проходять через центри зайнятості, складають робітничі спеціальності, а більшість жінок, що зареєстровані у службах зайнятості, - це особи з вищою та незакінченою вищою освітою, які претендують на посади

службовців та спеціалістів. Саме це зумовлює знецінення освітньо-кваліфікаційного потенціалу українських жінок.

Також у даній ситуації при прийомі на роботу іноді спрацьовують гендерні стереотипи суспільства. Найбільш вираженою в Україні формою гендерної нерівності у сфері зайнятості є гендерна професійна сегрегація, негативним проявом якої є те, що жінки концентруються у тих секторах, де оплата праці є нижчою. Отже, значна частина робочих місць для жінок є у галузях, які не гарантують потрібного матеріального забезпечення [2, с. 97].

Гендерний дисбаланс також виявляється і у нерівному представництві жінок на керівних посадах та їх концентрації в найменш престижних галузях економіки і сферах діяльності. Все це є визнаним фактом сьогоденної України.

Аналізуючи проблему працевлаштування жінок, можна стверджувати, що важливими показниками, які характеризують стан жінок на ринку праці є економічна активність, зайнятість та безробіття.

За даними Державної служби статистики України розглянемо економічну активність населення у середньому за 2010 – 2011 рр. за статевою ознакою (табл. 1).

Таблиця 1

Економічна активність населення у середньому за 2010–2011рр. за статевою ознакою [3]

Розподіл населення за економічними категоріями	Жінки		Чоловіки	
	2010 р.	2011 р.	2010 р.	2011 р.
Економічно активне населення у віці 15-70 років - всього, тис.осіб	10 767,4	10 701,2	11 407,8	11 472,2
Зайняте населення у віці 15-70 років - всього, тис.осіб	10 042,8	9 967,6	10 358,4	10 458,5
Безробітне населення у віці 15-70 років - всього, тис.осіб	724,6	733,6	1 049,4	1 013,7

З таблиці 1 проаналізуємо зміну економічних категорій, які безпосередньо впливають на сучасне становище жінок на ринку праці.

Отже, бачимо, що економічно активне населення (жінки) у 2011 році порівняно з 2010 роком зменшилось на 66,2 тис. осіб (0,62%), зайняте населення (жінки) зменшилось на 75,2 тис. осіб (0,75%), безробітне населення (жінки) збільшилось на 9 тис. осіб, тобто на 1,22%. Це є негативним явищем, яке потребує негайної ліквідації.

Зворотна тенденція спостерігається на «чоловічому фронті», де економічно активне населення (чоловіки) збільшилось на 64,4 тис. осіб (0,56%), зайняте населення (чоловіки) збільшилось на 100,1 тис. осіб (0,96%), а безробітне населення (чоловіки) зменшилось на 35,7 тис. осіб, тобто на 3,4%. Хоча безробіття в однаковій мірі є проблемою як для жінок, так і для

чоловіків, але з проведеного аналізу можна побачити певну гендерну сегментацію.

Для більш детального сприйняття побудуємо діаграму (рис. 1).

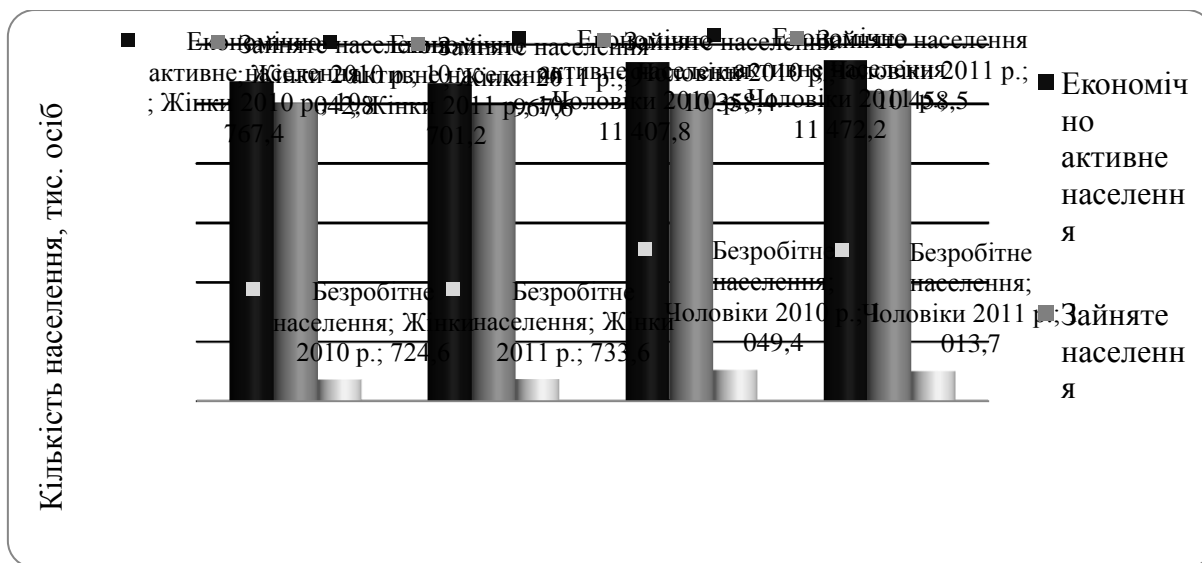

Рисунок 1. Порівняння економічної активності чоловіків та жінок у середньому за 2010–2011 рр.

Висновки. Таким чином, для українського суспільства, яке на даний час перебуває на стадії невизначеності та формування нових соціальних норм і життєвих стратегій, проблема гендерної нерівності у сфері зайнятості виявилася не повністю усвідомленою та вивченою.

Але на ринку праці в основному реалізується не пряма, а прихована дискримінація, яка виявляється в політиці найму та просування, і відображає гендерні переваги роботодавців по відношенню до певних робочих місць і видів діяльності.

На жаль сучасне українське законодавство не в змозі повною мірою забезпечити соціальну захищеність жінок та забезпечити виконання їх прав. Тому першим кроком для вирішення цієї проблеми на сучасному етапі повинен стати перехід з пасивної політики, яка спрямована на допомогу держави безробітнім жінкам, до активної інвестиційної політики створення нових робочих місць, їх модернізації, перепідготовки незайнятого населення, спрямування на інтенсивний розвиток виробництва та впровадження інновацій.

Отже, державна політика щодо жінок має бути спрямованою на створення таких умов життя, за яких вони могли б своєю працею та силами забезпечити оптимальні і рівні можливості з чоловіками для реалізації власного потенціалу і розвитку особистості.

Бібліографічний список

1. Петрова І.С. Загострення проблеми прихованого безробіття // І.С.Петрова // Економіка України. – 2007. - №3. – 68 с.

2. Гендерні стратегії сталого розвитку України / за наук. ред. Л.С.Лобанової. – К.: Фенікс, 2004. – 432 с.

3. Державна служба зайнятості України/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/statdatacatalog/list>.

ГИМАДИНОВА А.Д., ст.гр. МПР-11

Науч.руков.: Ровт Э.П., ассист.

ГВУЗ "Донецкий национальный технический университет",

г. Донецк

ОСОБЕННОСТИ ИНВЕСТИЦИОННЫХ РЕСУРСОВ

Исследован инвестиционный рынок Украины и тенденции его развития.

Актуальность. В рыночных условиях хозяйствования оценка целесообразности инвестиций приобретает важное значение для всех субъектов предпринимательской деятельности. Эффективность инвестиционного процесса связана с оценкой и выбором наиболее привлекательных инвестиционных проектов из ряда альтернативных, которые обеспечивали бы в будущем максимальную прибыль. В реальных условиях хозяйствования инвестору приходится решать множество вопросов инвестиционного характера связанных, например, с разделом ограниченных инвестиционных ресурсов, оценкой инвестиционных проектов как с одинаковым, так и разным сроком реализации. Все большее значение в наше время приобретает инвестиционный рынок, где уже есть в наличии множество инвестиционных проектов и количество их безостановочно растет.

Цель исследования. Рассмотрены особенности инвестиционных ресурсов и развитие их в Украине.

Основная часть. Исследование проблем инвестирования экономики всегда находилось в центре внимания экономической науки. Это обусловлено тем, что инвестиции затрагивают самые глубинные основы хозяйственной деятельности, определяя процесс экономического роста в целом. В современных условиях они выступают важнейшим средством